UUTISET

Lainojen marginaalit nousevat, OP-Pohjola väijyy vakuutuksia

OP-Pohjola jatkaa vahvana pankkina ja näkee ”valtavaa potentiaalia” vielä maaseudun vakuutuksissa.

Kun korot ovat laskeneet, pankit ovat viime kuukausina hilanneet luottojensa marginaaleja ylöspäin. Asuntoluottojen marginaalit olivat vielä pari vuotta sitten puolen prosentin luokkaa, nyt tasan prosentin.

”Meidän omat laskelmamme ja Ruotsin kehitys tukevat sitä, että oikea taso olisi noin 1,5 prosenttia”, arvioi Pankki- ja vakuutuskonserni OP-Pohjolan pääjohtaja **Reijo Karhinen** MT:n haastattelussa.

Riskipitoisemmissa yrityslainoissa kaksi prosenttia on lähempänä.

Marginaaleihin kohdistuvat muutospaineet tulevat aidosti ulkoapäin, Karhinen tähdentää.

”On varauduttava megaluokan muutostrendien toteutumiseen. Pankkitoimiala kohtaa paljon uutta sääntelyä, valvontaa ja kustannuksia, ja toisaalta meiltä vaaditaan koko ajan parempaa vakavaraisuutta. Emme pysty parantamaan sitä, ellemme tee kunnon tulosta.”

Marginaaleja oleellisempia ovat korot, jotka voivat vaihdella muutamassa vuodessa useita prosenttiyksiköitä, hän huomauttaa.

Korot pysyvät alhaalla vuosia

Toisaalta Euroopan velkakriisi tietää matalia korkoja pitkäksi aikaa.

”Korkotaso ei voi tästä enää paljon laskea, mutta varmempaa on sanoa, ettei se nousekaan. Kriisinhoito kestää vuosia, ja korkotaso pysyy matalana yhtä pitkään”, Karhinen ennustaa.

Oman uuden lainansa esimerkiksi metsätilan ostamista varten pääjohtaja sitoisi kiinteään 5–10 vuoden korkoon.

OP-Pohjola on onnistunut talouskriisin aikanakin hankkimaan helposti varoja. Lyhytaikaista eli enintään muutamien kuukausien sijoituksia satelee, koska sijoittajat pitävät vakaita suomalaispankkeja ”turvasatamina” pikapysäköintiä tarvitseville rahoilleen.

OP-Pohjola rahoittaa antamistaan luotoista kaksi kolmannesta talletuksilla ja loput pääosin pitkäaikaisilla ulko- ja kotimaisilla joukkovelkakirjoilla.

Nyt kaikki tuki eurolle

Karhisen mukaan eurooppalainen velkakriisi paljasti, ettei hyvinä aikoina oltu luotu kunnollisia kriisinhoitovälineitä.

”Palomääräysten muuttaminen ei auta sammuttamisessa, jos tulipalo on täydessä vauhdissa.”

Euro on ollut hyvä hanke, myös Suomelle, ja se tarvitsee nyt kaiken tuen.

”Euro oli alunperin vahvasti poliittinen hanke ja se kaipaa vahvaa poliittista tahtoa edelleen. Poliittisen päätöksentekojärjestelmän tulee nyt viestiä uskottavaa sitoutumista euroon ja velkakriisin hoitoon, ilman säröjä.”

Välineet ovat valmiina, kriisimaiden tukemista tulee jatkaa. Pitkällä aikavälillä jokaisen maan on kuitenkin hoidettava taloutensa itse, Karhinen katsoo.

”Tämä kestää vuosikausia, ja jo kriisiytyneet maat tulevat tarvitsemaan uusia tukipäätöksiä.”

Hänestä oli väärin ottaa Kreikkaa mukaan koko euroon väärin perustein. Painoarvoltaan pienen Kreikan lähteminen eurosta ei nytkään tarkoittaisi välttämättä euron hajoamista, mutta se rapauttaisi yleistä luottamusta.

Luottamusta sen sijaan loisi toisenlainen päätöksentekojärjestelmä: jos tarvitsee tukea, menettää päätäntävallan. Karhisen mielestä ”vallanhimo” olisi hyvä kannustin hoitaa oman maan talous hyvin.

Suomi tarvitsee toimivan metsäsektorin

Vaikka pankkimies onkin, Karhinen ei pidä itseään pätevänä sijoitusneuvojana. Joten neuvoja ei juurikaan heru, paitsi ne tavalliset: riskiä kaihtavalle talletuksia, riskinsietokykyiselle osakkeita.

Metsä on kuitenkin hänestä kilpailukykyinen sijoitusvaihtoehto pankkituotteille ja läheinen aihe muutenkin. Karhisen mielestä metsäteollisuuden olisi pitänyt tehdä jo 10–15 vuotta sitten kaikki se lakkauttaminen ja keskittäminen, mitä hiljattain on tehty.

Toimiva ja hyväkuntoinen metsäsektori on tärkeää sekä yhteisen edun että metsänomistajan kannalta vielä vuosikymmenienkin kuluttua.

”Tarvitsemme kilpailukykyisen metsäteollisuuden, ja kaikkein pahinta olisi, jos antaisimme valtavan metsäosaamisemme hiipua. Puu on niin upea tuote, että on mielikuvituksen puutetta, jos ei siitä pystytä jatkossakin kehittämään erilaisia uusia ulottuvuuksia.”

Myös puurakentamisessa pitäisi ryhdistäytyä.

”Mikä valtava osaaminen Suomessa on 1800-luvulla ollut hirsitalojen rakentamisessa! Yksinkertaisilla työkaluilla on rakennettu huippurakennuksia, jotka ovat kestäviä, kauniita ja miellyttäviä. Mutta yhtäkkiä meiltä loppui tämän puurakentamistaidon kehittäminen.”

KESÄPÄÄTTÄJÄ

Maaseutu painaa numeroita enemmän

Karhinen puhuu lämpimästi maa- ja metsätaloudesta, vaikka niiden osuus OP-Pohjolan talletuksista ja luottokannasta on vain 5–6 prosenttia.

”Maa- ja metsätaloudella on meille ehdottomasti sen numeraalista painoarvoa paljon suurempi merkitys.”

OP-Pohjola aikoo pitää kiinni 60 prosentin osuudestaan maatalouden luotottajana.

Karhinen kiittelee Pohjolakauppaa ”kasvun ehdottomana moottorina”. Se on tuonut konsernille kuudessa vuodessa useita satojatuhansia keskittäjäasiakkaita, tänäkin vuonna 60 000. Varsinkin vakuutuksia on vaihdettu Pohjolaan.

”Pohjolan osuus maatilavakuutuksista oli yhdistyttäessä lähes nolla prosenttia, mutta nyt reilu viidennes. Jos meillä ei maatalouden rahoituspuolella olekaan enää paljon varaa kasvattaa markkina-asemaa, niin vakuutuspuolella potentiaali on vielä valtava.”

Markkinaosuuden valtaamistaistelussa tähtäimessä on varsinkin Lähi-Tapiola.

EIJA MANSIKKAMÄKI

KARI SALONEN

Nyt vaadittaisiin vahvempaa otetta ja parempaa luottamusta euromaiden kesken, jotta päästäisiin pois tältä pelottavalta tieltä, Reijo Karhinen sanoo velkakriisistä.

Metsämies henkeen ja vereen

Juvalaisesta viljelijäperheestä ponkaissut OP-Pohjola-ryhmän pääjohtaja **Reijo Karhinen** on tehnyt täyden pankkiuran paikallispankeista konsernin pääjohtajaksi.

Viime vuosina Karhisesta on muotoutunut myös metsänomistaja henkeen ja vereen. Hän on ostellut satoja hehtaareja metsää Juvan ja Savonlinnan seudulta, ja hoitaa koko ketjun pääosin itse.

”Sain juuri puun ostotarjouksia, ja kauppatilanne näyttää heikentyneen alkukesästä.”

Tänäkin keväänä Karhiset istuttivat 15 000 kuusentainta, syksyllä raivataan. Metsässä vierähtää 30 täyttä työpäivää vuodessa, ”eikä se varmaan riitäkään”.

”Viime viikonloppunakin kiersin todella laajat alueet, varmasti kymmeniä kilometrejä, kun tarkastin missä vaiheessa kasvustot ovat. Kyllä oli maanantaiaamuna jalat kipeät.”

Pankkimies pitää metsää hyvänä sijoituskohteena.

”Sieltä saa pitkäaikaista, vakaata ja pitkällä aikavälillä kilpailukykyistä tuottoa, ja varat ovat turvassa vuosikymmeniksi toisin kuin osakkeissa.”

Karhinen ei kuitenkaan mittaa metsäsijoittamista vain rahassa.

”Siihen liittyy muitakin arvoja. On eri tunne sijoittaa metsään kuin johonkin osakkeeseen, ei niitä oikein voi edes verrata.”

Karhisilla kasvaa kesäpaikkassaan Pihlajaveden rannalla myös satakunta mustaherukkapensasta, joiden antia juodaan monta litraa viikossa.

Maanläheisyys sopii hyvin OP-Pohjolan pääjohtajalle, mutta entä jos tilalle tulisi stadilainen liituraitapankkiiri?

”Ei se ole pääjohtajasta kiinni. Oli tässä kuka tahansa, tämä finanssiryhmä ei voi juuriaan unohtaa, ei mitenkään.”

Karhinen uskoo osuustoiminnan menestyvän niin kauppakuin pankkipuolellakin arvojensa vuoksi.

”Kaikki yritykset haluavat olla asiakaskeskeisiä, mutta voiko mikään muu yritys olla asiakaskeskeisempi kuin se, jonka asiakkaat omistavat?”

EIJA MANSIKKAMÄKI

HKScan-konsernin tulos tammi–kesäkuu

MT HKScan	1–6/2010	1–6/2012
Liikevaihto, milj. e	1 223,3	**1 250,4**
Liikevoitto milj. e	8,0	**4,9**
– liikevotto-%	0,7	**0,4**

HK Scan tehostaa Suomessa ja Ruotsissa

Yhtiö ei spekuloi julkisesti lihan hinnoilla

Elintarvikeyhtiö HKScanilla menee huonosti Ruotsissa. Sen sijaan Suomessa, Puolassa ja Baltiassa konserni paransi hieman alkuvuoden aikana. Yhtiö aikoo tehostaa toimintaansa sekä Ruotsissa että Suomessa.

Alkuvuonna HK Scanin liikevoitto puolittui viime vuoden vertailukaudesta. Liikevoitto oli nyt 4,9 miljoonaa euroa. Liikevaihdosta se on vain 0,4 prosenttia.

Ruotsi tiputti konsernin tulosta

Ruotsin tappiot tiputtivat HKScan-konsernin liiketulosta. Sieltä tuli takkiin liki kymmenen miljoonan euroa. Tappio syveni kesää kohti.

Toimitusjohtaja **Hannu Kottosen** mukaan Suomessakin yhtiöllä on vielä paljon tehtävää kannattavuuden parantamiseksi.

Tavoite on viiden prosentin liikevoitto. Nyt ollaan 1,3 prosentissa. Siihen HK Scan aikoo päästä kolmessa vuodessa. Baltiassa ja Puolassa tavoite täyttyy.

Yrityksen mukaan naudan- ja sianlihasta oli pulaa Suomessa ja Ruotsissa. Siksi lihasta joutuu maksamaan korkeaa hintaa.

HK Scanin pietarsaarelainen kilpailija Snellman ilmoitti loppuviikosta korottavansa sianlihan hintaa kymmenen senttiä kilolta. Kottonen ei lupaa pörssitiedotetta hinnoista.

”Aika ajoin alkuvuonna nostimme hintoja, mutta en spekuloi niillä.”

Teurastamo jatkaa Mikkelissä

HK Scan yksinkertaistaa yritysrakennetta ja yhtenäistää toimintatapoja sekä keventää hallintoa.

Toiminnot käydään läpi, ja kannattamattomasta pyritään luopumaan.

Perjantaina yritys ilmoitti sulauttavansa tytäryhtiö Järvi-Suomen Portin sekä Helanderin Teurastamon emoyhtiöön. Teurastamo Mikkelissä jatkaa.

Ruotsissa HK Scan yhdistää kaikki tytäryhtiönsä yhteen yhtiöö n. Ensi kesään mennessä vähennetään 150 työntekijää. Ruotsissa yhtiö aloitti yt-neuvottelut perjantaina.

Toimintojen tehostamisella pyritään Ruotsissa kymmenen miljoonan euron vuotuiseen tulosparannukseen. Tavoite nostaisi HK Scanin tappiolta nollatulokseen Ruotsissa.

HK Scanin liikevaihto nousi tammi–kesäkuussa 1 250 miljoonaan euroon. Lisäystä oli liki 30 miljoonaa viime vuoden vertailutuloksesta.

Ruotsin osuus liikevaihdosta oli 513 miljoonaa euroa. Se laski hivenen. Suomessa sitä kirjattiin 410 miljoonaa, 15 miljoonaa nousua. Tanskassa liikevaihto oli vajaa 110 miljoonaa.

Puolassa HK Scan on vahvassa myötätuulessa. Liikevaihto lisääntyi toistakymmentä prosenttia, 167 miljoonaan euroon. Baltian liikevaihto kasvoi 87,7 miljoonaan.

JUHANI VIITALA

Ministeri Koskinen ei autioittaisi maaseutua

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** (kok.) peräänkuuluttaa maaseudulle uusia yrittäjiä ja asukkaita.

”On käsittämätöntä, että joissakin Suomen kunnissa halutaan rajoittaa rakentamista maaseudulla. Maaseutua ei voi museoida vaan siitä pitää rakentaa aiempaa vahvempi vihreän talouden toimija”, Koskinen totesi Janakkala-seuran vuosijuhlassa sunnuntaina.

”Suomalaisen maatalouden ja maaseudun muutos jatkuu edelleen. Maatilojen lukumäärä laskee, mutta tuotanto ei pienene, koska pelloille riittää kysyntää laajentavien tilojen toimesta. Pelkkä ruuantuotanto ei kuitenkaan pidä maaseutua asuttuna ja elävänä sekä maisemaltaan kauniina”, Koskinen sanoi.

Koskinen painotti myös uusiutuvien luonnonvarojen tehokkaampaa käyttöä.

”Uusiutuvista luonnonvaroista metsät ovat tärkein. Uusien, puuhun pohjautuvien tuotteiden ohella metsäenergia on entistä merkittävämmässä roolissa.”

MT

Koulujen sisäilmaongelmien hoidossa puutteita

Pääosa kouluista aloittaa lukuvuotensa tällä viikolla. Uusi lukuvuosi alkaa monessa oppilaitoksessa sisäilmaa nuuhkien.

Tuoreen tutkimuksen mukaan koulujen ja päiväkotien sisäilmaongelmaa ei vieläkään ole hoidettu systemaattisesti, vaikka siitä on puhuttu vuosikymmenet.

”Ongelman hoitamisessa on puutteita joka vaiheessa: selvityksessä, asiantuntijoiden ja terveydenhuollon käytössä, päätöksenteossa, korjauksissa ja niiden seurannassa”, tutkimuksen tehnyt Opettajien ammattijärjestö OAJ:n työelämäasiamies **Riina Länsikallio** kertoo.

Sisäilmaongelmat ovat tutkimuksen mukaan huomattavan yleisiä. Viimeisen kahden vuoden aikana niitä on esiintynyt kahdessa kolmasosassa päiväkodeista ja kouluista.

Työssä jaksaminen pitää hoitaa kuntoon

Touko-kesäkuussa tehdyssä kyselyssä 529 peruskoulun ja lukion rehtoria, päiväkodinjohtajaa ja työsuojeluvaltuutettua kertoo havainnoistaan ja vanhempien esittämistä huolista.

Aineisto on vielä osin analysoimatta.

Länsikallio kertoo, että sisäongelmaongelmiin lasketaan niin ilmanvaihdon puutteet kuin kiinteistön kuntoon liittyvät ongelmat, kuten kosteusvauriot mikrobeineen.

”Tutkijamaailma kiistelee, millaista haittaa mikrobeista on terveydelle. Mielestäni se ei ole olennaista, koska jos oireiden ja sairastelujen yhteys työtiloihin on selkeästi osoitettavissa, on työympäristö korjattava”, Länsikallio sanoo.

”Kaikki, mikä vaikuttaa työssä jaksamiseen, pitää hoitaa kuntoon, oli se sitten koulukiusaaminen tai sisäilmaongelmat. Ilmanvaihdon riittämättömyyskin vaikuttaa hyvinvointiin.”

PAULA TAIPALE

OAJ: Koulut eivät pysty takaamaan oppilaiden turvallisuutta

”Emme ole korvaamassa siivoojia oppilailla”

Opettajien ammattijärjestö OAJ:n mukaan kouluilla ei ole enää edellytyksiä vastata oppilaiden turvallisuudesta.

Järjestö haluaakin opettajille lisää valtuuksia työrauhan ylläpitoon perusopetuslakia muuttamalla.

OAJ on ehdottanut, että rehtori ja opettaja voisivat ottaa oppilaalta pois häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan esineen.

”Linkkareita, muoviveitsiä, sumutteita. Kirjo on varsin laaja, mutta osittain vain arvailtavissa. Koulu näkee vain jälkiä”, puheenjohtaja **Olli Luukkainen** sanoo.

”Ilmiön volyymi on kasvussa.”

Harmaalla alueella on Luukaisen mukaan myös, voiko koulu sanoa oppilaalle, ettei oppitunnilla puhuta kännykkään tai näplätä sitä muuten.

KIMMO HAIMI

OAJ pelkää, ettei koulujen turvallisuutta voida enää taata.

OAJ esittää lisäksi, että jälkiistuntoa istuvalla oppilaalla voisi teettää yleishyödyllisiä tehtäviä. Paikkoja sotkeneen oppilaan voisi siis laittaa siivoamaan jälkeensä.

”Emme hae rangaistusta, vaan näkemys on kasvatuksellinen. Emme ole korvaamassa koulun siivoojia oppilailla”, Luukkainen sanoo.

Lisäksi todistus tulisi käteen vasta, kun rangaistukset on suoritettu.

PAULA TAIPALE

Raamisopimukselle jatkoa

Opetusalan ammattijärjestö OAJ:n puheenjohtaja **Olli Luukkainen** ehdottaa jatkoa työmarkkinoiden raamisopimukselle.

Luukkaisen mukaan raamin mukaiset palkkaratkaisut tukisivat hallittua talouskehitystä sekä hillitsisivät inflaatiota ja palkkakilpailua.

”Raamisopimus on tuonut ennustettavuutta ja tukenut tasasuhtaista ansiokehitystä sekä turvannut palkansaajien ostovoimaa niin hyvin kuin nykyisessä epävarmassa taloustilanteessa on ollut mahdollista.” MT

POLITIIKASTA LYHYESTI

Sipilä tukee kotimaista ruokaa

”Suomalaisilla pitää olla jatkossakin mahdollisuus saada kotimaisia uusia perunoita ja suomalaisessa maaperässä kasvaneita porkkanoita. Suomalaiset ansaitsevat sen, että ruisleivän rukiista entistä suurempi osa on kasvanut kotimaisessa pellossa”, korostaa keskustan puheenjohtaja **Juha Sipilä**.

Hän puhui lauantaina Punkaharjulla keskustan Itä-Savon piirin täyttäessä 90 vuotta. Sipilän mukaan maailmalta kantautuvat viestit ruuan ja puhtaan veden pulasta ovat hälyttäviä. Hän esitti huolensa siitä, että nykymenolla suomalaista ruokaa ei enää kohta saada.

”Maataloustuottajien asema on tällä hetkellä niin tukala, ettei meillä kohta ole pöydissämme kotimaista lihaa, maitoa tai viljaa. Maatalous painii kannattavuusongelman kanssa alenevien tukien ja keskittyneen kaupan takia”, Sipilä totesi.

Riittävät, kotimaiset ruuan raaka-aineet ovat myös huoltovarmuuskysymys, Sipilä totesi.

Ministeriö korvamerkitsee kuntaliitosrahat

Valtio aikoo korvamerkitä kuntaliitoksien yhteydessä maksettavat kannustinrahat, kertoo Turun Sanomat. Hallinto- ja kuntaministeri **Henna Virkkusen** (kok.) mukaan rahat on tarkoitettu palveluprosessien kehittämiseen ja muutoksen tukemiseen.

Aiemmassa kuntaliitosaallossa tukirahojen käyttöä ei valvottu yhtä tarkasti, eikä tukirahojen käyttötarkoituksista ja tuloksista siksi ole selkeää kuvaa.

Virkkusen mukaan rakenteiden uudistaminen on vasta ensimmäinen askel, jonka jälkeen on uudistettava palvelut väestön ikääntymisen asettamien haasteiden voittamiseksi.

Hän lupaa avustusta kunnille, jotka tekevät liitospäätöksen huhtikuun 2014 alkuun mennessä.

Puumala perää parempia tuloja

Kansanedustaja **Tuomo Puumala** (kesk.) vaatii hallitukselta toimia suomalaisen ruuantuotannon pelastamiseksi.

”Ruuan hinta on kääntynyt maailmanmarkkinoilla nousuun. Tämä ei kuitenkaan näy suomalaisen tuottajan tilipussissa”, Puumala manaa. ”Missään muussa ammattiryhmässä tulotaso ei ole laskenut näin järisyttävällä tavalla.”

Puumala vaatii laadukkaiden elintarvikkeiden vastapainoksi oikeudenmukaista tulonjakoa, alkuperämerkintöjä ja uudentyyppistä osuuskuntatoimintaa.